

PRESIDENTIN PAINAJAINEN

Oheistehtävät

Tavoitteet

Harjoitusten tavoitteena on *ajattelutoimintojen* (muistaminen, päättely, syy-seuraus jne.), *kielellisten ja sosiaalisten* taitojen kehittäminen vuorovaikutuksellisen ja toiminnallisen työskentelytavan avulla. Tavoitteena on myös *luovaan toimintaan ja motorisiin harjoituksiin* innostaminen tarinasta syntyneiden mielikuvien avulla. Lisäksi harjoitellaan tunteiden tunnistamista ja toisen asemaan asettumista.

Käsitteiden tunnistaminen

Keskustelkaa mitä tarkoittaa sanat: kattoterassi, hahmo, luvaton, vartijapolo, rönnöttää, lantakasa, peräpukama, hajamielinen, ontto, "sellainen kutina" (aavistus), tähyillä, varsa, lymyillä, "puida nyrkkiä", retro, maakellari, ajatusleikki, pinkaista, piika, esiliina, vaisu, salakäytävä, koodi, kolea, salamyhkäinen, "viimeistä päivää", hätälasku, T.P (tasavallan presidentti), pressa, johtolanka, varasuunnitelma, papiljotti, hätäpalaveri, henkivartija, tuuletustasanne, "ottaa ohjat omiin käsiin", reagoida, "kiperä tilanne", "nyt töpinäksi".

Lukemistavat

Aikuinen lukijana: Voit lukea koko tarinan läpi yhdellä kerralla tai rytmittää lukemista väliotsikoiden avulla pienempiin kokonaisuuksiin. Tarinan aikana voit tehdä kysymyksiä, joiden avulla saat selville lasten kuullun ymmärtämisen ja muistamisen taidot.

Lapsi lukijana: Lapset voivat lukea tarinan itsekseen tai pareittain. Aloitteleva lukija voi lukea esimerkiksi yhden luvun päivässä, jolloin lukemista ei tule liian paljon yhdellä kertaa. Parityöskentelyssä toinen lukee ja toinen kuuntelee. Tarina on jaettu väliotsikoiden avulla pieniin osiin, jolloin vuoron vaihto on helppoa.

Jos kuuntelijan roolissa pysyminen on vaikeaa, saattaa korva-kortin näkyvässä pitäminen auttaa kuuntelijaa muistamaan oma tehtävänsä. Vastaavasti lukijalla on kirja-kortti. Kortit voi tehdä itse pahvista johon toiseen liimataan tai piirretään korvan kuva ja toiseen kirjan kuva.

Kerro tarinan pääjuoni ja/tai opetus

Lapsen on tärkeää oppia elämässään *erottamaan olennaiset asiat epäolennaisista*. Taito löytää pääasia, ydin, tavoite tai opetus helpottaa kaikenlaisen informaation käsittelyä. Kun lapsi kertoo tiivistetysti tarinan juonen, hän paljastaa samalla omat kognitiiviset ja kielelliset taitonsa löytää tarinan pääkohdat ja opetus (erottaa olennaisen epäolennaisesta, päättelykyky), ymmärtää tarinan sisältöä ja juonenkulkua (kuullun ymmärtäminen) sekä palauttaa mieleen kuulemiaan asioita (muistaminen). Jos tarinan pääkohtien kertominen tuntuu vaikealta, pyydä lapsia kertomaan tarinan alku, keskikohta ja loppu.

Muistatko?

Varkaus presidentinlinnassa 7

Mistä taikasukat varastettiin?
Kuka ei huomannut varkautta?

Kuriton poikakärpänen 9

Ketä Seela tarkkaili junassa?
Mitkä nähtävyydet kärpäspojalta uhkasi jäädä näkemättä?
Miksi Seela meni Helsinkiin?

Salaiset peräpukamat 12

Mitä PP tarkoittaa?
Mikä yhdistää Martta mummoa ja Seelaa?
Mitä Seelan korulla pystyy tekemään?
Milloin pilliin saa puhalttaa?

Muurahaisten sängynhakumatka 18

Mitä muurahaiset tekivät pihalla?
Miten Seela auttoi muurahaisia?

Kohtalokas tapaturma 23

Miksi Tyne meni jakkaran päälle?
Miten Tyynelle kävi?

Pyykkituvan salaisuus 26

Mitä Seela säikähti pyykkituvassa?
Mikä keskeytti Seelan ja hiiripariskunnan rupattelun?

Tyynne saa lentopostia 33

Miksi Kai tipahti ikkunalaudalta?
Mitä Kai toi mukanaan?

Hätäviesti presidentiltä 37

Saiko Tyne rakkauskirjeen?
Miksi Kai hermostui itseensä?
Mitä yhteistä Tyynellä ja Seelalla on?

Tuntematon auttaja puuttuu peliin 41

Minkä idean Seela sai torilla?
Kenet Seela värväsi mukaan suunnitelmaansa?

Salainen agentti 322 44

Miksi Kai tuli vauhdilla paikalle?
Mikä väärinymmärrys pihalla tapahtui?

Vuoden Tositaituri 49

Mitä ohjelmaa Tyne ja Seela seurasivat telkkarista?
Mitä ohjelmassa tehtiin?
Mitä Kai unohti palatessaan presidentinlinnasta?

Lapinnoidan lahja 52

Mitkä Usko ja Toivo olivat?
Miten presidentti oli saanut sukat aikoinaan itselleen?

Mummon varasuunnitelma 58

Mikä oli mummon varasuunnitelma?
Miksi mummoa väsytti?

Salakäytävän tarina 60

Mitä hiiret kertoivat salakäytävästä?
Miksi henkivartija oli kadonnut sokkeloihin?

Seikkailu maan alla 65

Mikä tippui Seelan päähän tunnelissa?
Kuka säikäytti Seelan ja eläimet?

Ilkeä vartija 71

Ketä istui ritilän toisella puolella?
Mitä Seela kuuli ritilän luona?

Huhuu, sanoi kummitus 74

Kuka ohjasi kaverukset takaisin pesutupaan?
Mitä Seela opetti kummitukselle?

Nyt töpinäksi! 79

Minkälainen suunnitelma Seelalla oli?

Matti Merikotkan tuliaisets 83

Kuka toi varasukat Seelalle?
Mitä Matti kertoi mummosta?
Mitä Seela oivalsi tv-mainoksen aikana?

Seela tunkeutuu presidentinlinnaan 86

Kuinka Seela pääsi presidentinlinnaan sisälle?
Mitä hän ihasteli?
Mistä asiasta Seela narrasi presidentille?

Kai on haavoittunut! 92

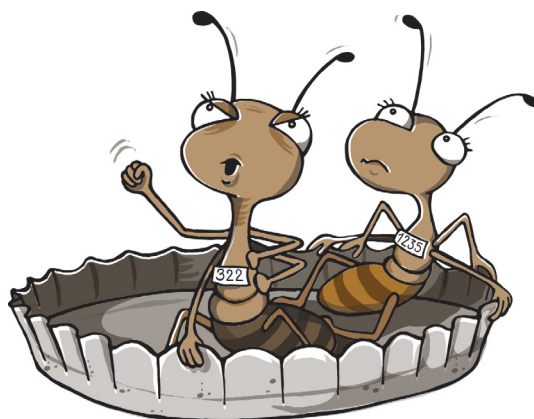
Mitä Tyne säikähti keittiössä?
Mitä Kaille oli tapahtunut?

Seela paljastaa totuuden 95

Kuka Tyynen luokse saapui?
Mitä Seela jätti kertomatta?
Miksi presidentti antoi sukat Seelalle?

Taikapöly 101

Kuka matkusti Seelan mukana Pohjanmaalle?
Mitä Seelan isä luki sanomalehdestä?
Mitä Seelan huoneessa tapahtui illalla?

Tunteiden tunnistaminen ja toisen asemaan asettuminen

Miksi karpäspoika itki junassa?

Miksi Seela auttoi korkkia kantavia muurahaisia?

Miltä Tynestä tuntui, kun hän oli nyrjäyttänyt nilkkansa?

Miltä presidentistä tuntui, kun hän huomasi taikasukkien kadonneen?

Miksi presidentti ei halunnut pitää puhettaan ilman taikasukkia?

Miksi eläimiä pelotti salakäytävässä?

Milloin Kai pyysi muurahaiselta anteeksi?

Miksi Tyyne huolestui, kun Seela oli kauan poissa?

Mitä luulet vartijan työkaverin yrittäneen puheellaan?

Miltä Seelasta tuntui, kun he eivät löytäneet pois tunnelista?

Miltä presidentistä tuntui kun hän oli pitänyt puheensa?

Miksi Tyyne pyörtyi?

Miksi Seelaa pelotti kertoa presidentille ja Tynelle totuus?

Miksi presidentti hermostui nähdessään toiset samanlaiset sukat pöydällä?

Muistatko missä kohtaa tarinaa joku tarinan hahmoista oli *epätoivoinen, peloissaan, säikähtänyt, pettynyt, rohkea, utelias, hauska, ihmeissään, huvittunut, innoissaan, hämmästynyt* tai *surullinen*.

Liittäminen omaan arkeen

Oletko sinä ollut yötauttaviesi luona? Tapahtuiko silloin jotain jännittävää?

Oletko matkustanut junalla tai lentokoneella? Oletko matkustanut niillä yksin?

Oletko nähnyt presidentinlinnan? Miltä se näyttää?

Oletko koskaan auttanut äitiä pyykkien pesussa?

Mitä sinä pelkää?

Onko sinusta kiva seikkailla ja tutkia uusia pihoja ja paikkoja kun olet kyläilemässä tai sukulaisilla yökylässä?

Onko sinulla jokin rakas esine, jonka kadottaminen tuntuisi kauhealta?

Onko sinulta mennyt hukkaan jokin rakas esine?

Onko sinulla jokin esine, joka antaa sinulle turvaa tai voimaa?

Uskaltaisitko sinä mennä pimeään tunneliin jossa kummittelisi?

Oletko sinä jättänyt vanhemillesi kertomatta seikkailuistasi tai pihalla tapahtuneista asioista?

Mitä sinä tekisit, jos kadottaisit rakkaan esineesi?

Mitä sanoisit henkilölle, joka löytäisi kadonneen esineesi?

Tekikö Seela sinusta oikein, kun hän ei kertonut Tynelle, missä seikkaili päivisin?

Luova ilmaisu

Esittäkää tarina nukketeatterina, pöytäteatterina tai näytteleillä. Sopikaa, kuka näyttelee mitään hahmoa. Voitte keksiä myös lisärooleja tarvittaessa. Pohtikaa yhdessä, mitkä kohdat esitykseen otetaan (tarinan kiteyttäminen) ja niiden vuorosanoja.

Esittäkää pantomiimina tarinaan liittyviä pysähtyneitä tilannekuvia tai kohtauksia. Sopikaa ryhmäläisten kanssa, minkä tilanteen esitätte. Asettukaa kohtauksen vaatimiin asentoihin ja asetelmiin. Muokatkaa vaatetustanne tai ottakaa mukaan joitakin tilanteen vaatimia esineitä. Pysykää tilanteen vaatimissa asennoissa ja pyytäkää muita arvaamaan, mistä tilanteesta on kyse. Jos muut eivät arvaa mistä tilanteesta on kyse, joku voi käydä haastattelemassa paikallaan pysyviä esittäjiä kysymällä heiltä: Kuka olet? Mitä teet? jne. Asetelma voi myös tarvittaessa lähteä liikkeelle ja esittäjät käyttä ääntään, jolloin arvaaminen helpottuu.

Piirtäkää tarinasta tiivistetty sarjakuva. Voitte myös ikuis-taa tarinan mieleenpainuvimman kohtauksen tai hahmon maalaamalla siitä kuvan tai askartelemalla tai muovailemalla siitä kolmiulotteisen taideteoksen.

Suunnitelkaa salaperäinen käytävä tai labyrintti, josta on vaikea löytää ulos ilman ohjeita. Toteuttakaa se joko piirtämällä tai eri materiaalista rakentamalla. Voitte kirjoittaa myös sanalliset ohjeet tai antaa vihjeitä, kuinka käytävää löytää ulos.

Askarrelkaa tai piirtäkää itsellenne onnenkalu, joka antaa teille rohkeutta ja voimaa kiperissä tilanteissa. Keksikää loitsu, joka antaa esineelle taikavoimat.

Sanataide

Keksikää oma tarina samantyylisestä aiheesta. Kirjoittakaa tai piirtäkää tarina paperille ja kertokaa se muille. Kirjoita tarina lapsen sanelemana paperille, jos lapsi ei itse osaa kirjoittaa.

Keksikää ja kirjoittakaa *taikajuomareseptejä*, joilla voidaan antaa itsevarmuutta tai poista pelkoja. Entä mitä tarvitaan reseptiin, joka antaa rohkeutta, auttamistahtoa, lentokyvyn, pimeässä näkemisen taidon tai eläinten kielien ymmärtämisen taidon? Luetelkaa reseptiin kuuluvat ainesosat (esim. 1 rkl kanelia, pussillinen kiukkuisuutta, 1 lohikäärmeen silmä jne.). Keksikää ja kirjoittakaa ylös myös taikajuoman valmistusohjeet ja käyttöohjeet.

Tehkää *etsintäkuulutusjuliste* kadonneista taikasukista. Julisteessa voi olla sukkiin kuva, löytöpalkkio, minne ilmoitetaan havainnot, missä nähty viimeksi ym. Voitte myös tehdä etsintäkuulutuksen sukkavarkaasta.

Tehkää toisillenne *salaisia viestejä* ja piilottakaa niitä. Antakaa vihjeitä niiden piilopaikoista tai piirtäkää kartta. Ratkaiskaa viestejä vuorotellen.

Sensomotoriset harjoitukset

Rakentakaa oma salaperäinen tunneli tuoleista, matoista ym. materiaalista ja ryömikää siellä.

Leikkikää köydenvettoa niin, että toisessa päässä on hirviö ja toisessa päässä lapsia. Hirviö yrittää vetää lapsia luokseen ja lapset yrittävät pysyä omalla puolellaan.

Kiinnittäkää lankakerä vaikka tuolin jalkaan. Kulkekaa lankakerän kanssa eri paikoissa niin, että sitä voi muutt seurata myöhemmin. Kulkekaa pöytien päältä ja mattojen alta ym. Sitten joku lähtee seuraamaan lankakerää ja kulkee saman reitin. Kerän haltija voi myös jäädä piiloon odottamaan, kunnes joku on kerinyt langan hänen luokseen saakka.